



Postbus 85980, 2508 CR Den Haag

Ons kenmerk UIT14.0458

Datum 27/08/2014

Onderwerp Reactie op besluit tot wijziging van Besluit diergeneeskundigen en Besluit houders van dieren

Behandeld door Groep Dierenprogramma's, Hulp en Toezicht

Geachte heer, mevrouw,

Door middel van dit schrijven wil de Dierenbescherming graag gebruik maken van de mogelijkheid om te reageren op het voorgestelde *Besluit tot wijziging van het Besluit diergeneeskundigen en het Besluit houders van dieren in verband met diverse wijzigingen op het gebied van dierenwelzijn*.

In zijn algemeenheid is de Dierenbescherming het zonder meer eens met de meeste voorgestelde wijzigingen, omdat deze een wenselijke verbetering van het niveau van dierenwelzijn met zich meebrengen. Veelal betreft het punten waar wij ons al langer actief voor hebben beijvert. We veronderstellen dat onze standpunten terzake dan ook bij u bekend zijn.

Zoals de toelichting bij het ontwerpbesluit helder uiteenzet, vereist de omgang met dieren telkens een heldere en goed doordachte afweging, waarbij het ten volle erkennen van de intrinsieke waarde van dieren een belangrijk uitgangspunt is. In artikel 1.3 Wet dieren is dit ook wettelijk verankerd. Het valt de Dierenbescherming dan ook op, dat tussen alle positieve wijzigingen er toch ook een paar punten c.q. uitzonderingen worden voorgesteld die het menselijk belang (i.e. productie, diergebruik) tamelijk eenzijdig voorop stellen. Deze punten geven dan ook geen blijk van een volwaardige, daadwerkelijke erkenning van de intrinsieke waarde van het dier, en eveneens is er geen noodzaak voor.

De Dierenbescherming wil juist op deze punten reageren. Het betreft het navolgende:

- **Verbod elektronische halsband honden**

De Dierenbescherming vindt het een goede zaak dat het gebruik van stroomhalsbanden bij honden -alsnog- wordt verboden.

Voor het trainen van honden is een stroomhalsband niet gewenst en ook niet noodzakelijk.

De hondenscholen van de Dierenbescherming maken geen gebruik van stroomhalsbanden; er zijn voldoende en betere diervriendelijke alternatieven beschikbaar.

We zien dan ook niet in waarom hondenscholen/-trainingen nog gebruik zouden moeten of mogen blijven maken van een stroomhalsband, ook niet als er een cursus wordt gevolgd om voldoende 'deskundigheid' op te doen. Een stroomhalsband is dus ook niet nodig voor bijvoorbeeld het trainen van politiehonden. Hoewel het zo kan zijn dat een kortstondige inzet van een dergelijk hulpmiddel in het kader van therapie bij gedragsproblemen soms een acceptabel laatste redmiddel kan zijn, betekent het ontbreken van een gereguleerde invulling van dit vakgebied voor de Dierenbescherming nu een onvoldoende legitimatie voor een uitzonderingsgrond.

De geformuleerde uitzondering roept bij ons ook bedenkingen op over de stroomhalsband zélf. Zo is de Dierenbescherming van mening dat een stroomhalsband -technisch gezien- gelimiteerd zou moeten zijn voor wat betreft prikkels die feitelijk te kwalificeren zijn als dierenmishandeling.
Concreet: geen te hoge voltages en in ieder geval niet 'op te voeren' door de gebruiker.

Een ander punt is het beginselverbod met uitzondering, in relatie tot handhaving. Een relatief beperkte groep (professionele) gebruikers zal zich bewust zijn van dit verbod en weten dat gebruik alleen toegestaan is na het -aantoonbaar- bezitten van voldoende deskundigheid.

Het bestaan van een uitzonderingsmogelijkheid impliceert echter dat stroomhalsbanden 'gewoon' verkrijgbaar blijven, ook voor de individuele, particuliere hondenbezitter die zich helemaal niet bewust is van het verbod etc. Internet biedt bijvoorbeeld een ruim aanbod aan stroomhalsbanden, die aldaar zelfs uitvoerig worden aangeprezen als werkzaam hulpmiddel.

Dit roept de vraag op hoe het verbod verder wordt gecommuniceerd en gehandhaafd, juist ook bij deze groep -potentiële- kopers/gebruikers?

Uiteraard ligt hier een verantwoordelijkheid voor fabrikanten en verkopers, maar in de optiek van de Dierenbescherming is ook actief handelend optreden door de overheid hierbij onontbeerlijk. Denk aan communicatie en actief handhaven.

Wellicht blijkt het stellen van aanvullende regels over de verkoop/beschikbaarheid van stroomhalsbanden noodzakelijk.

- **Houderij-omstandigheden konijnen**

Het is op zichzelf een goede zaak dat een konijnenhouder een dag- en nachtritme moet gaan bieden (schemerperiode stallen), en dat de regels uit de *PPE-verordening welzijnsnormen konijnen 2006* hieromtrent worden gecontinueerd. Echter, er zijn nog meer zaken in de konijnenhouderij die niet goed op orde zijn en waaromtrent nu geen aanvullende regels worden gesteld.

Denk aan het solitair huisvesten van konijnen en het toegestaan blijven van het houden van konijnen in kooien.

Het blijft dan ook wenselijk dat er een volwaardige- en volledige set van huisvestingsregels komt voor de konijnenhouderij; er ligt een belangrijke rol bij uw Ministerie om hierbij het voortouw te nemen.

- **Uitbreiding lijst productiedieren**

In zijn algemeenheid is terughoudendheid bij het aanwijzen van meer voor productie te houden dieren geboden. Het streven moet zijn: een zo kort mogelijke lijst.

Een noodzaak om nieuwe diersoorten te gaan houden voor productie is er immers niet, terwijl het inzetten van dieren als 'productiemiddel' zich per definitie slecht verhoudt tot de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier.

Het is dan ook een slechte zaak dat de gehele visfamilie der geelstaarten (*Seriola spp.*) is aangewezen als soort die voor productie gehouden mag gaan worden. Dit op verzoek van de sector. Voorheen mocht slechts één ondersoort van deze familie (de Yellowtail Kingfish) gehouden worden.

De procedure voor het verlenen van ontheffingen voor het houden van vissen voor productie en daarmee het uitbreiden van de lijst van voor productie te houden dieren, is naar de mening van de Dierenbescherming te gemakkelijk. Ook is niet duidelijk op basis van welke argumenten de vissoorten gehouden mogen worden. De inhoudelijke dossiers en de onderbouwing voor de keuze om bepaalde soorten of families te mogen houden voor productie zouden openbaar moeten worden gemaakt.

De Dierenbescherming zou graag inzage willen hebben in het inhoudelijke rapport van Imares op basis waarvan is besloten dat de visfamilie *Seriola* geschikt zou zijn om voor productie te worden gehouden.

- **Onthoornen geitenlammeren op kinderboerderijen**

De Dierenbescherming vindt het betreurenswaardig dat onthoornen van dieren op een kinderboerderij wederom toegestaan wordt, terwijl dit per 1 juli jl. nu juist was verboden. Voor de veiligheid is deze ingreep niet nodig en hoorns horen nu eenmaal van nature bij bepaalde dieren. In het kader van educatie is het vreemd wel te onthoornen maar niet te tonen hoe het dier werkelijk is. Wanneer men op kinderboerderijen beter toezicht houdt, zou onthoornen niet nodig hoeven te zijn. Dit toezicht komt bovendien ten goede aan het dierenwelzijn. Er is derhalve een diervriendelijk alternatief voorhanden. Daarnaast is er zoals opgemerkt ook geen noodzaak voor onthoornen

Het streven -ook van uzelf- om lichamelijke ingrepen bij dieren zoveel mogelijk te beperken danwel te beëindigen / uit te faseren, en het voortschrijdend denken over dieren in het algemeen, zullen er onvermijdelijk toe (moeten) leiden dat deze uitzondering ter discussie gesteld zal blijven worden, net zolang tot deze alsnog definitief wordt verboden.

Waarom dan nu niet doorpakken en het huidige, recente verbod gewoon handhaven?

- **Verplichte bedwelming paling**

De Dierenbescherming is verheugd dat er -eindelijk- regels komen over verplichte bedwelming van paling (aal) voorafgaand aan het doden (slachten).

De Dierenbescherming ziet hierbij nog wel twee belangrijke aandachtspunten:

1. In de eerste plaats dient de ministeriële regeling waarin de concrete regels worden gesteld ten aanzien van de methoden voor bedwelming, nu voortvarend tot stand te komen. Zolang deze regeling er niet is verandert er immers nog niets in de feitelijke situatie.
2. In de tweede plaats geldt de verplichte bedwelming alleen voor bedrijfsmatige slacht en niet voor "thuislacht" of "thuis doden voor eigen gebruik". Op zichzelf lijkt dat een helder onderscheid, ook al zou de Dierenbescherming liefst zien dat thuis doden voor eigen gebruik dan helemaal verboden wordt.

Dat zou immers ook meer in lijn zijn met de Wet Dieren, waarin bedwelmd doden voor de slacht het uitgangspunt vormt. Onbedwelmd doden wordt in zijn algemeenheid immers dieronvriendelijk en niet wenselijk geacht. Het toestaan van onbedwelmd thuislacht van paling zou hierbij dan wel een heel merkwaardige uitzondering zijn, nog eens extra nu de huidige dodingsmethode zonder bedwelming juist zeer dieronvriendelijk is. Voor het toestaan van thuislacht bestaat ook geen enkel redelijk (economisch) doel dat opweegt tegen het te verwachten dierenleed.

Wat ons betreft is in ieder geval helder dat onder "bedrijfsmatig" ook de kleinschaliger, 'ambachtelijke' palingrokerij dient te vallen. Deze biedt zich -via internet- bijvoorbeeld ook aan voor particuliere feesten, partijen e.d.

Conclusie

De Dierenbescherming vindt de voorgestelde wijzigingen overwegend positief. Een aantal hiervoor aangehaalde wijzigingen/uitzonderingen zijn echter moeilijk verdedigbaar uit oogpunt van dierenwelzijn. In zijn algemeenheid zijn dit zaken die niet noodzakelijk zijn en/of waarvoor prima diervriendelijke alternatieven voorhanden zijn. Hier en daar is er in onze optiek noodzaak tot het stellen van aanvullende regels.

We verzoeken u de hiervoor aangehaalde punten te heroverwegen en de voorgestelde regeling hierop aan te passen. De definitieve regeling, inclusief ministeriële regeling omtrent het bedwelmen van paling etc., zou vervolgens wat de Dierenbescherming betreft (uiterlijk) per 1 januari 2015 in werking kunnen treden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer Léon Ripmeester (tel. 088 811 3248 / leon.ripmeester@dierenbescherming.nl).

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren



Marijke de Jong
Hoofd Programma's en Lobby